

РЕЦЕНЗИЯ

за дисертация на тема:

" ВРЪЗКИ МЕЖДУ СПОСОБНОСТТА ЗА ЛИЦЕВО ЕМОЦИОНАЛНО РАЗПОЗНАВАНЕ И ЕМОЦИОНАЛНИТЕ И ПОВЕДЕНЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ГРЪЦКИ ДЕЦА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ"

Автор: Александра Курти

докторант към Катедра „Психология“ в ЮЗУ „Св.Неофит Рилски“ ,
Философски факултет

за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,

Професионално направление: 3.2.Психология – Педагогическа и
възрастова психология

Получени материали: дисертационен труд, автореферат

Научен ръководител: доц.д-р Иван Кръстев

1. Данни за дисертанта:

Александра Курти е от изследователите, за които научната дейност е резултат от самоактуализацията на реализираната личност, чийто трудов опит е съчетан с творческо любопитство и стремеж за самоусъвършенстване, съчетан с хуманизация и прецизиране на професионалната дейност.

Александра Курти успешно завършва докторантурата си към Катедрата по психология на Югозападния университет „Неофит Рилски” - Благоевград. “. Получава бакалавърска степен (2014) по „Предучилищна педагогика“ в Тракийския университет „Демокрит“ в Александрополис, Гърция. По време на бакалавърската си степен осъществява Еразъм – мобилност в Университетския колеж в Копенхаген, както и в Университетския колеж в Осло, където задълбочено изучава „Митовете,

приказките и легендите“. През 2015 година получава магистърска степен по специална педагогика от Югозападния университет „Неофит Рилски“ с магистърска теза, свързана с „Двуезичието при деца със специални образователни потребности“.

През последните четири години тя работи като учител в детска градина в Гърция.

2. Данни за докторантурата

Александра Курти успешно завършва обучението си като докторант в ЮЗУ „Неофит Рилски“ като период успешно полага заложените в индивидуалния ѝ учебен план изпити и съвместно изпълнява отговорностите си.

Мога да направя недвусмисления извод, че при реализацията на процедурата по разработване и защита на дисертацията няма допуснати нарушения.

3. Актуалност на разглеждания в дисертацията научен проблем

Актуалността на темата не подлежи на съмнение. Емоционалното обучение и емоционалната интелигентност, които се развиват още от първите години на детето, са необходима гаранция на развитие на личността му и диагностичен критерий за психично здраве. Тъй като емоциите представляват важен компонент от структурата на личността, тяхното разпознаване и овладяване са ключов момент в социалната презентация и в социалното включване и функциониране на личността.

Изследването, позиционирано в полетата на съвременната невронаука и възрастова психология, е несъмнено значимо, особено от гледна точка на неговата интердисциплинарност и практическа приложимост.

4. Данни за дисертацията и автореферата

От семантиката на ключовите понятия в заглавието още на пръв поглед е ясно, че докторантката е положила научно-изследователските си

усилия в широкото дискуссионно поле на възрастовата психология, фокусирани в конкретиката на едни от най-актуалните теми, свързани с диагностиката и превенцията на поведенческите проблеми при гръцките деца в предучилищна възраст.

Дисертационният труд е с обем 160 страници и съдържа въведение, три логически свързани глави, изводи, приноси, приложения. Използваната литература съдържа 215 заглавия на латиница, релевантни на избраната проблематика. Получените данни са визуализирани в 29 броя таблици. В съдържателно отношение текстът е прецизен и структуриран според изискванията за такъв тип научна разработка. Налице са необходимите компоненти на едно добре оформено и осъществено изследване, което е достатъчно представително като извадка, адекватно като подбор на инструментариум и с отлична статистическа обработка.

Във въведението Александра Курти коректно представя целите, задачите, хипотезата, предмета и обекта на дисертационния труд като убедително обосновава актуалността на разглежданата проблематика. Като основната стойност на изследователската си работа докторантката определям факта, че тя се занимава със съществени аспекти от неизследван в Гърция и в световен мащаб въпрос, какъвто се явява въпросът за връзките между способността за разпознаване на лицеви емоции и емоционалните и поведенчески проблеми при децата в предучилищна възраст.

В първа глава **„Теоретична постановка на изследването“** са операционализирани основните понятия, анализирани и обобщени са традиционни и съвременни теории за емоциите като са изведени коректни изводи, определящи влиянието им върху организма, проследени в онтологичен план. Чрез използването на аналитико-синтетичен подход са описани емоционалните и поведенческите проблеми.

Оценявам този подход като коректен, тъй като в разглеждания възрастов период диференцирането на поведение и емоция е трудно. Представени са и теоретични и емпирични разработки, разглеждащи взаимовръзката между разпознаването на емоциите и поведенческите проблеми при децата.

Прочитът на теоретичната част на дисертационния труд дава основание за оценка на отличната степен на аналитична подготовка на докторантката. Системността в представянето оставя впечатлението за умения за композиране на знанията и правилното им излагане.

Във втората глава **„Методология на изследването“** е представена подробно методологията и организацията на проведеното емпирично проучване. Целта, задачите, шестте хипотези са ясно формулирани, методическият инструментариум е адекватно подбран. Извадката включва 148 деца, 72 момчета и 76 момичета на възраст 3,11-6,1 г. и техните майки. Подбраната методика, съчетаваща игра и детски личностен въпросник /Детски поведенчески въпросник/, които позволяват на докторантката да достигне до резултатите, които са представени и коментирани в трета глава.

Третата глава **„Резултати от изследването“** представя емпиричния масив от данни, подходящо визуализирани, както в текста, така и в приложенията. Направените 17 на брой изводи са едновременно информативни и обобщаващи по отношение на значимите закономерности, формулирани като допускания в предходната глава. Оценявам като креативен подхода, включващ сравняване на авторските изследвания на докторантката с подобни изследвания в световен мащаб, което показва от една страна добрата теоретична подготовка на докторантката и познаване на литературата по интерпретираните от нея проблеми, и от друга – развити способности за критичност и самокритичност.

Добро впечатление правят посочените ограничения на изследваното и посоките, които докторантката дава за бъдещи такива проучвания.

Авторефератът синтезирано и точно отразява съдържанието на дисертационния труд. Количеството и качеството на научните публикации на докторантката съответстват на критериите.

5. Научни приноси

Напълно приемам приносите, формулирани от докторантката като адекватни и резонни на представения труд.

Диференциацията и взаимовръзката между емоционалните и поведенчески проблеми е представена прецизно в контекста на традиционните и съвременни теории за емоциите.

Като евристичен определям подхода на докторантката по отношение на изследването на взаимовръзката между способността за разпознаване на лицеви емоции и емоционалните и поведенчески проблеми при гръцките деца на възраст 3-6 години.

Заслужава положителна оценка осъщественото за пръв път комплексно изследване на разпространението на емоционални и поведенчески проблеми сред 3-6 годишни деца въз основа на възприятията на техните майки.

Получени са нови доказателства, които предполагат, че интернализираните, екстернализираните и съчетаните (интернализирани и екстернализирани) проблеми са свързани със специфичени дефицити в разпознаването на лицеви емоции и че полът на детето има умерен ефект върху тези взаимозависимости.

Мога да допълня следното:

1. В теоретичен план интердисциплинарният характер на дисертационния труд, прецизно операционализираните понятия и детерминанти поставят отношението „емоционални и поведенчески проблеми“ на нова, холистична методологическа база, която е в основата

на редица бъдещи изследвания, едновременно поставяйки въпроси и давайки отговори.

2. Моделът на изследването е описан аргументирано, прецизно и цялостно. Предметът, обектът, целта и задачите са точно формулирани. Приложена е креативно структурирана методика за изследване на представените величини.

3. Проверката на заложените подхипотези на водещата хипотеза е осъществена посредством подходящ методически инструментариум и статистическа обработка на данните, адекватно визуализирани таблично. Извършеният качествен сравнителен анализ на резултатите е интегрално осъществен.

4. Доказано е значението на разпознаването на лицевите емоции за превенцията на емоционалните и поведенчески проблеми, които са един от основните предиктори за девиантно поведение при децата.

5. Формулираните изводи непосредствено произтичат от конкретното изследване, а обобщението действително има реалистична приложимост за оптимизиране на психологическите и педагогическите възпитателни практики в Гърция.

6. Бележки, въпроси, препоръки.

С цел популяризиране на дисертационния труд, препоръчвам той да бъде издаден като книга, тъй като ще бъде полезен, както за специалисти в сферата на психология на развитието, така и за родители. Получените резултати могат да бъдат приложени при разработването на ранни превантивни интервенции за развитие на емоционална компетентност на децата с цел намаляване на риска от емоционални и поведенчески проблеми.

7. Заключение.

На основата на гореизложения анализ на дисертацията на Александра Курти на тема: „ВРЪЗКИ МЕЖДУ СПОСОБНОСТТА ЗА

ЛИЦЕВО ЕМОЦИОНАЛНО РАЗПОЗНАВАНЕ И ЕМОЦИОНАЛНИТЕ И ПОВЕДЕНЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ГРЪЦКИ ДЕЦА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ”, давам своята ПОЛОЖИТЕЛНА оценка за труда и убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на Александра Курти - докторант към Катедра „ПСИХОЛОГИЯ“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Философски факултет **образователната и научна степен “доктор”** в Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2.Психология – Педагогическа и възрастова психология.

01.05.2021г.

Гр.В.Търново

Подпис:

/проф.д-р/ Велислава Чавдарова

REVIEW

for a dissertation on the topic:

" RELATIONS BETWEEN PERSONAL EMOTIONAL RECOGNITION ABILITY AND EMOTIONAL AND BEHAVIORAL PROBLEMS IN GREEK CHILDREN IN PRESCHOOL "

Author: Alexandra Kurti

PhD student at the Department of Psychology at SWU "St. Neofit Rilski",
Faculty of Philosophy

for awarding the educational and scientific degree "Doctor"

Field of higher education: 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional
field: 3.2. Psychology - Pedagogical and age psychology

Received materials: dissertation, abstract

Scientific adviser : Assoc. Prof. Dr. Ivan Krastev

1. Data for the dissertation:

Alexandra Kurti is one of the researchers for whom the scientific activity is a result of the self-actualization of the realized person, whose work experience is combined with creative curiosity and striving for self-improvement, combined with humanization and refinement of the professional activity.

Alexandra Kurti successfully completed her doctoral studies at the Department of Psychology at the Southwestern University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad. He received a bachelor's degree (2014) in "Preschool Pedagogy" at the Thracian University "Democritus" in Alexandroupolis, Greece. During his bachelor's degree, he practiced Erasmus - mobility at the University College of Copenhagen, as well as at the University College of

Oslo , where he studied in depth "Myths, Tales and Legends". In 2015 recipient Ava Master's degree in Special Education from Southwestern University "Neophyte Rilski" Master's thesis related to "Being bilingual in children with special educational needs."

For the last four years she has been working as a kindergarten teacher in Greece.

2. Doctoral data

Alexandra Kurti successfully completed his training as a doctoral student at SWU "Neofit Rilski" a period successfully applied in individual set its curriculum exams and conscientiously fulfill its responsibilities.

I can make the unequivocal conclusion that during the implementation of the procedure for development and defense of the dissertation there are no violations.

3. Relevance of the scientific problem considered in the dissertation

The topicality of the subject H is in doubt . Emotional learning and emotional intelligence , which develop from the first years of the child , are a necessary guarantee of the development of his personality and a diagnostic criterion for mental health . Since emotions are an important component of the personality structure, their recognition and control are a key moment in the social presentation and in the social inclusion and functioning of the personality .

Study positioned in flight so the modern Neuroscience and Psychology , is undoubtedly significant, especially in terms of its interdisciplinary and practical applicability.

4. Data for the dissertation and the abstract

From the semantics of the key concepts in the title yet at first glance it is clear that PhD kata has made and their research efforts in the broader discussion field of age psychology, focused on the specifics of some of the current topics related to diagnosis and prevention behavioral problems in Greek preschool children .

The dissertation has a volume of 160 pages and contains an introduction, three logically related chapters, conclusions, contributions, appendices. The used literature contains 215 titles in Latin, relevant to the selected issues. The obtained data are visualized in 29 tables. In terms of content, the text is precise and structured according to the requirements for this type of scientific development. H Alicia are necessary components of a well designed and carried out research which is sufficiently representative as sample adequately as a selection of tools and with excellent statistical processing.

In the introduction, Alexandra Kurti correctly presents the goals, tasks, hypothesis, subject and object of the dissertation, convincingly substantiating the relevance of the issues under consideration. As a basic value and zsledovatelska so his work doctoral student determines meters fact that it deals with important aspects of unexplored in Greece and worldwide issue, as is the question of the relationship between the ability to recognize facial emotions and emotional and behavioral problems children in preschool.

In the first chapter " **Theoretical Study** " are operationalized basic concepts analyzed and summarized traditional and contemporary theories of emotions they are drawn correct conclusions defining influence it to them on the body traced ontological was Mr plan . Emotional and behavioral problems are described using an analytical-synthetic approach .

I evaluate this approach as correct , because in the considered age period the differentiation of behavior and emotion is difficult. There are also

theoretical and empirical studies dealing with the relationship between the recognition of emotions and behavioral problems in children .

A review of the theoretical part of the thesis warrants evaluation of excellent degree of analytical preparation. PhD candidate while. Systematic presentation leaves the impression of skills for composing knowledge and presenting it correctly.

The second chapter "**Research Methodology**" presents in detail the methodology and organization of the empirical study . The goal, the tasks, the six hypotheses are clearly formulated, the methodological tools are adequately selected. The sample includes 148 children, 72 boys and 76 girls aged 3.11-6.1 years and their mothers. The selected methodology , combining play and children's personal questionnaire / Children's behavioral questionnaire /, which allow the doctoral student to reach the results, which are presented and commented in the third chapter.

The third chapter, "**Survey Results**", presents the empirical data set, adequately visualized in both the text and the appendices. Made 17 number of conclusions are both informative and summary regarding significant regularities, formulated as assumptions in the previous chapter. I appreciate a creative approach comprising comparing the copyright Studies PhD student with similar research worldwide , k oeto shows on one side a sound theoretical knowledge of doctoral student and knowledge of literature interpreted its issues, and on the other - developed capacities for criticism and self-criticism .

The mentioned limitations of the research and the directions that the doctoral student gives for future such researches make a good impression.

The abstract synthesized and accurately reflects the content of the dissertation. The quantity and quality of scientific publications PhD Dept. and meet the criteria.

5. Scientific contributions

I fully accept contributions made by PhD student Department and adequate and reasonable as of the submitted work.

The differentiation and relationship between emotional and behavioral problems is presented precisely in the context of traditional and modern theories of emotions.

As a heuristic, I define the doctoral student's approach to the study of the relationship between the ability to recognize facial emotions and emotional and behavioral problems in Greek children aged 3-6 years.

Deserves a positive assessment carried out for BC er in time comprehensive study of the prevalence of emotional and behavioral problems among children aged 3-6 based on perceptions of their mothers.

New evidence has been obtained that suggests that internalized , externalized, and combined (internalized and externalized) problems are related to specific and deficits in facial emotion recognition and that the child's gender has a moderate effect on these interdependencies.

I can add the following:

1. Theoretically, the interdisciplinary nature of the dissertation, precisely operationalized concepts and determinants place the relationship " emotional and behavioral problems " on a new, holistic methodological basis, which is the basis of many future research, while asking questions and giving answers.

2. The research model is described in an argumentative, precise and complete way. The subject, the object, the goal and the tasks are precisely formulated. A creatively structured methodology for studying the presented quantities is applied.

3. The verification of the set sub-hypotheses of the leading hypothesis is carried out by means of appropriate methodological tools and statistical processing of the data, adequately visualized in tables. The performed qualitative comparative analysis of the results was integrally performed.

4. The importance of recognizing facial emotions for the prevention of emotional and behavioral problems, which are one of the main predictors of deviant behavior in children, has been proven .

5. The formulated conclusions directly follow from the concrete research, and the summary really has realistic applicability for optimization of the psychological and pedagogical educational practices in Greece .

6 . Notes, questions, recommendations.

In order to promote the dissertation, I recommend that it be published as a book , as it will be useful for both specialists in the field of developmental psychology and parents. The results obtained can be applied in the development of early preventive interventions for the development of children's emotional competence in order to reduce the risk of emotional and behavioral problems .

7. Conclusion.

Based on the above analysis of the dissertation of Alexandra Kurti on the theme: "LINKS BETWEEN ABILITY TO ORO EMOTIONAL RECOGNITION AND EMOTIONAL AND BEHAVIORAL PROBLEMS IN GREEK preschool children" give a positive assessment of labor and confidently recommend the Honorable Scientific jury to award a Alexandra Kurti - PhD

student at the Department of Psychology at SWU "St. Neofit Rilski", Faculty of Philosophy, **educational and scientific degree "Doctor"** in the field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences, Professional field: 3.2. Psychology - Pedagogy and age psychology.

01.05.2021

Signature:

Veliko Tarnovo

/ Prof. Dr. / Velislava Chavdarova